

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.**

Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюллетень підготували:** С. Горова, О. Пестрецова, Н. Половинчак. **Адреса редакції:** НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюллетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 30
(26 квітня 2011 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	6
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	10
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	14
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	19
ПОЛІТИКА	29
ЕКОНОМІКА.....	34

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Річниця Чорнобильської трагедії

26 квітня минає 25 років із часу наймасштабнішої техногенної аварії в історії людства. Чверть століття тому о 1 годині 23 хвилини 47 секунд мирний атом на Чорнобильській АЕС вийшов з-під контролю.

Цього дня в Чорнобилі проходять меморіальні заходи за участі Президентів України В. Януковича, Російської Федерації Д. Медведєва та інших високопосадовців.

Уночі в багатьох містах світу екологічні активісти запалили свічки на знак пам'яті про Чорнобильську катастрофу. Акції відбулися в містах України, Росії, Норвегії, Китаю, Великої Британії, США та Фінляндії.

Звернення Президента України В. Януковича до Дня Чорнобильської трагедії

Шановні співвітчизники!

Чверть століття ми несемо у серцях і душах біль, завданий нищівною катастрофою на Чорнобильській АЕС.

Чверть століття в Україні та світі існує зловісний вимір часу: до і після Чорнобиля. До 26 квітня 1986 року світ мав ілюзію власної безпеки. Після цієї дати ніхто і ніде не може бути впевненим у безпечному завтрашньому дні. І події на японській АЕС «Фукусіма-1» лише підтвердили цю гірку правду життя.

Сьогодні усі ми вшановуємо пам'ять тих, хто поклав життя у боротьбі з радіацією. Згадаємо пожежників, міліціонерів, військових, авіаторів, енергетиків... Ці герої за покликом серця у перші дні прибули до Чорнобиля і практично голими руками закрили жерло зруйнованого реактора. Вони врятували світ від значно масштабнішої катастрофи, і ми вдячні їм за це.

Вічна їм пам'ять. Також ми вшановуємо герой-ліквідаторів, які, на щастя, перебувають з нами. Мені боляче від того, що держава не може гідно віддячити вам за вашу звитягу. Але, повірте, ми робимо все можливе, аби полегшити і покращити ваше життя. Україна, як ніхто, докладалася до того, щоб Чорнобиль перестав бути для світу фактором страху та нестабільності.

Ми заплатили за спокій планети життями і здоров'ям тисяч співвітчизників. Ми витратили на ліквідацію наслідків катастрофи десятки мільярдів бюджетних гривень. Ми вивели діючі потужності Чорнобильської АЕС з експлуатації і цим виявили світу добрую волю.

Але жодна, навіть найбільш потужна, держава не здатна самостійно подолати катастрофу такого масштабу. І Україна – не виняток. Нам треба зводити нове

укриття над зруйнованим реактором, будувати сховище для відпрацьованого ядерного палива, проводити дезактивацію забруднених територій. Тільки виконавши ці та інші заходи, ЧАЕС стане екологічно безпечною системою.

Чорнобиль став викликом планетарного масштабу. І гідну відповідь на цей виклик може дати лише об'єднана світова спільнота. На жаль, Україна тривалий час залишалася практично сам на сам із Чорнобильською бідою. На щастя, сьогодні ми не самі.

У квітні ми провели міжнародну донорську конференцію. Сформовано Чорнобильський фонд розміром близько 550 млн євро. Окрім того, ми маємо домовленості з партнерами про додаткове фінансування усіх запланованих заходів. Надані Україні гарантії дадуть змогу збудувати безпечне укриття над четвертим реактором до 2015 р.

Дорогі учасники ліквідації наслідків Чорнобильської
катастрофи!

Ви врятували Україну і світ від страшної біди. Схиляю голову перед вашою мужністю, почуттям обов'язку та віданістю Україні. Зичу доброго здоров'я, родинного затишку та благополуччя (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 26.04.*)

21 квітня 2011 р. відбулася звітна сесія загальних зборів Національної академії наук України

Зі звітною доповіддю «Підсумки діяльності Національної академії наук України в 2010 р. та основні напрями її роботи в сучасних умовах» виступив президент НАН України академік НАН України Б. Є. Патон.

У роботі сесії загальних зборів взяв участь Голова Верховної Ради України академік НАН України В. Литвин. Він виступив з промовою, в якій зазначив, що Національна академія наук України має стати лідером в окресленні напрямів розвитку держави.

У роботі сесії також взяли участь секретар Ради національної безпеки і оборони України Р. В. Богатирьова, Голова Державного агентства України з питань науки, інновацій та інформатизації України академік НАН України В. П. Семиноженко, іноземні гости, представники наукової громадськості, засобів масової інформації.

В обговорені Звіту про діяльність НАН України у 2010 р., доповіді президента НАН України академіка НАН України Б. Є. Патона взяли участь академіки НАН України Л. І. Анатичук, В. Г. Бар'яхтар, А. Ф. Булат, В. М. Ворона, Л. В. Губерський, Г. В. Сльська, Б. І. Олійник, Я. С. Яцків, президент НААН України академік НААН М. Д. Безуглий, президент НАМН України академік НАМН України А. В. Сердюк, чл.-кор. НАН України

О. Л. Перевозчика, голова Центрального комітету профспілки працівників НАН України А. І. Широков. Їх виступи були присвячені актуальним питанням розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень і розробок, участі вчених академії у вирішенні найважливіших загальнодержавних проблем, сучасним проблемам функціонування наукової сфери, співпраці з галузевими академіями наук і освітніми закладами та ряду інших проблем.

За результатами обговорення було прийнято постанову загальних зборів НАН України «Про затвердження Звіту про діяльність НАН України у 2010 р. та заходи щодо реалізації пропозицій і зауважень, висловлених на Загальних зборах НАН України».

Відбулося вручення Золотої медалі ім. В. І. Вернадського НАН України академіку НАН України М. П. Лисиці та почесному директору Інституту фізики твердого тіла ім. М. Планка професору М. Кардоні, дипломів лауреатам премій імені видатних учених України (*Головний портал Національної академії наук України (www.nas.gov.ua). – 2011. – 21.04.*)

**Виступ академіка-секретаря Відділення історії, філософії та права
НАН України, генерального директора Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського О. С. Онищенко на звітній сесії загальних зборів
Національної академії наук України**

У 2010 р. вченими установ Відділення історії, філософії та права НАН України отримано вагомі теоретичні й прикладні здобутки в осмисленні історичного досвіду, розвитку сучасного українського суспільства та перспектив суспільно-політичного, соціально-економічного і культурного поступу України.

Вийшла у світ друга щорічна національна доповідь НАН України «Новий курс: реформи в Україні. 2010–2015» з ключових проблем соціально-економічного, суспільно-політичного та культурного поступу сучасної України, в якій провідними науковцями відділення (акад. НАН України: О. С. Онищенко, Ю. А. Левенець, В. М. Ворона, М. В. Попович, Ю. С. Шемщученко) підготовлено соціогуманітарний блок.

Фахівцями Інституту історії НАН України надруковано праці: «Історія державної служби в Україні. У 5-ти томах» (акад. НАН України В. А. Смолій, С. В. Кульчицький), «Історія українського парламентаризму. У 3-х томах» (акад. НАН України В. М. Литвин, акад. НАН України В. А. Смолій), «Нариси воєнного мистецтва Давньої Русі» (чл.-кор. НАН України М. Ф. Котляр).

В Інституті соціології НАН України видано монографії: «Українське суспільство 1992–2010 рр. Соціологічний моніторинг» (акад. НАН України В. М. Ворона), «Тенденції соціальних змін в Україні та Європі» (Є. І. Головаха), «Субкультурна варіативність українського соціуму» (Н. В. Костенко).

Науковцями Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України надруковано праці: «Проблеми української політики. Аналітичні доповіді Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України» (акад. НАН України Ю. А. Левенець), «Корупція в Україні: політико-філософський аналіз» (чл.-кор. НАН України М. І. Михальченко), «Україна та Росія: потенціал взаємодії та співробітництва» (О. П. Дергачов).

Спеціалістами Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України видано монографії: «Джерела конституційного права України» (акад. НАН України Ю. С. Шемшученко), «Правові засади формування та розвитку тендерного середовища в Україні» (Н. М. Оніщенко), «Політична опозиція в Україні та Польщі. Порівняльний аналіз» (О. В. Кукуруз).

В Інституті філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України підготовлено і видано книги: «Культура: Ілюстративна енциклопедія України» та «Павел Васильевич Копнин» (акад. НАН України М. В. Попович), «Філософські дискурси раціональності» (чл.-кор. НАН України В. С. Пазенок), «Про софійність, правду, смисли людського буття» (С. Б. Кримський).

Академік НАН України Л. В. Губерський видав праці: «Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення)» та навчальний посібник «Філософія» (у співавторстві з чл.-кор. НАН України В. П. Андрушенком). Акад. НАН України В. Г. Кремень – монографію «Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору».

Науковцями Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України видано: «Подільські печатки кінця XVIII – середини ХХ ст.» (А. Б. Задорожнюк), «Особые папки» Сталіна про національно-визвольну боротьбу в Західній Україні у 1944–1948 рр.» (Я. Р. Дащекевич). В Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України надруковано: «Сталін і Західна Україна. 1939–1941 рр.» (М. Р. Литвин), «Консолідаційні процеси національно-державницьких сил Західної України (1923–1928)» (І. Я. Соляр).

Фахівці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського взяли участь у підготовці книги «М. В. Келдиш і українська наука: до 100-річчя від дня народження» (акад. НАН України О. С. Онищенко, Л. М. Яременко); подано до друку окремий том «В. І. Вернадський і Україна» (акад. НАН України О. С. Онищенко, чл.-кор. НАН України Л. А. Дубровіна) загальноакадемічного видання творів В. І. Вернадського та монографію «Академії наук країн Європи» (акад. НАН України О. С. Онищенко, Л. М. Яременко, Г. В. Індиченко).

В Інституті археології НАН України видано монографії: «Древнерусская народность: воображаемая или реальная» (акад. НАН України П. П. Толочко), «Мезоліт Східної Європи» (Л. Л. Залізняк), «Нижнє місто Ольвії від VI ст. до н. е. до IV ст. н. е.» (чл.-кор. НАН України С. Д. Крижицький; англійською мовою).

Здобутки провідних учених установ відділення відзначено високими

нагородами. Відзнакою Президента України – «Хрестом Івана Мазепи» – нагороджено Г. В. Боряка. Орденом «За заслуги» II ступеня нагороджено Р. Г. Симоненка, III ст. – акад. НАН України Ю. С. Шемщученка.

У 2011 р. зусилля Бюро та установ відділення будуть зосереджені на комплексних міждисциплінарних дослідженнях з тематики першорядного значення, спрямованих на одержання та впровадження в державному й суспільному житті важомих конкретних практичних результатів, що обумовлює необхідність консолідації зусиль академічних установ соціогуманітарного профілю на комплексній розробці проблеми оптимальних шляхів і засобів вирішення гуманітарних завдань сучасного українського суспільства з метою всебічного застосування гуманітарних важелів здійснення суспільних перетворень (*Національна академія наук України. Короткий річний звіт 2010. – Київ, 2011. – С. 24*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Половинчак, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Об'єкт світового значення

26 квітня 2011 р. виповнюється 25 років від дня Чорнобильської трагедії – найбільшої техногенної та соціальної катастрофи ХХ ст. Після аварії на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС було нашвидку споруджено тимчасове укриття з бетону і листової сталі. Це був перший і найбільш важливий та невідкладний етап подолання наслідків атомної катастрофи. Наразі це укриття покрите допоміжними опорами, що підтримують саркофаг.

Об'єкт «Укриття» – це не тільки зруйнований реактор Чорнобильської АЕС. До нього включено зруйновані блоки, будівельні конструкції, зведені навколо зруйнованих частин АЕС, локальна зона – охоронна зона, тобто територія навколо об'єкта, обладнана системами контролю та спостереження. Також до складу «Укриття» входять системи та елементи, призначенні для здійснення робіт з підтримки об'єкта в безпечному стані.

Захисну оболонку, яка отримала назву «Саркофаг» (об'єкт «Укриття»), було створено за надзвичайно короткий проміжок часу – шість місяців. Будівництво об'єкта «Укриття» було розпочато після того, як у середині травня 1986 р. Державною комісією було прийнято рішення щодо довготривалої консервації четвертого блоку ЧАЕС із метою запобігання виходу радіонуклідів у довкілля та зменшення впливу проникаючої радіації на проммайданчику ЧАЕС (Постанова ЦК КПРС та РМ СРСР 634-188 від 29.05.1986 р. У цій постанові захисна оболонка отримала назву «Укриття реактору № 4 Чорнобильської АЕС»).

Враховуючи надзвичайну важливість споруди, проектантами було розглянуто 18 варіантів проектів об'єкта «Укриття». Остаточний варіант проекту було розроблено до 20 серпня 1986 р. Головним проектувальником захисної споруди був Всеросійський проектний та науково-дослідний інститут комплексної енергетичної технології (м. Санкт-Петербург).

Необхідність будувати нові конструкції в безпосередній близькості від зруйнованого блоку потребувала застосування дистанційної техніки – кранів «Демаг» з максимальною на той час вантажопідйомністю – 600 т, бетонних насосів дистанційного керування – «Путцмайстери» та ін. Для з'єднання багатьох конструкцій неможливо було виконати зварювання. Проведений дистанційний монтаж не дав можливості підігнати щільно одне до одного великі металеві конструкції. Радіаційні поля та завали не дали зможи виконати оцінки міцності багатьох опор – старих конструкцій, які зазнали впливу вибуху та пожежі. Разом з тим саме вони нині утримують основні конструкції спорудженої захисної оболонки.

Застосування дистанційних методів бетонування привело до того, що значні маси бетону не потрапили в потрібне місце, натомість протекли всередину зруйнованої будівлі й завадили та унеможливили прохід у багато приміщень. Отже, основний недолік об'єкта – відсутність точних оцінок надійності, зокрема, невизначена міцність опор, що підтримують головні балки саркофагу. Що стосується нових конструкцій – балок, трубного накату над центральним залом, стальних щитів покриття та ін. – вони були запроектовані та виконані відповідно до будівельних норм та правил. Надійність цих конструкцій особливих сумнівів не викликає.

Починаючи з 1986 р. і до сьогодні, досліджено не більше 60 % приміщень об'єкта «Укриття» (блок «Б»). Інші недоступні або унаслідок високих радіаційних полів, або через непереборні перешкоди, що виникли під час вибуху, що привів до руйнування конструкцій і утворення лавоподібних паливомісних матеріалів, а також унаслідок закачування бетону в період безпосереднього будівництва «Укриття». Таким чином, значна частина об'єкта залишається недослідженою зоною, що є одним з найбільш серйозних сучасних ризиків.

Тим часом саркофаг, зведений над четвертим енергоблоком, поступово руйнується. Небезпека, у разі його обвалення, в основному, визначається тим, наскільки багато радіоактивних речовин міститься всередині нього. В «Укритті», за даними офіційного сайту державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС», залишилося близько 95 % палива, що було в реакторі на момент аварії, зараз його сумарна активність становить приблизно 16 млн кюрі. У найближчі десятиліття воно має існувати в спеціальному сховищі, проте ніде на Землі немає сховищ для подібних відходів. Кількість радіоактивного пилу, за приблизними оцінками, становить близько 1,5 т. Існує потенційний ризик його викидів в навколоишнє середовище. Крім цього, небезпеку становить і опромінена техніка, кинута в поспіхом викопаних ямах, і будматеріали.

Старий Саркофаг, зведений навколо реактора, почав руйнуватися в 90-х роках, і сьогодні він під час сильних дощів пропускає воду. За неофіційними оцінками, в останні місяці винесення радіоактивних сполук разом із водою річки Прип'ять сягнуло 6 кюрі, це значний обсяг забруднюючих речовин, у якому щосекунди відбувається радіоактивний розпад 240 млрд атомів. Зростання витоку радіації із зони спричинене весняною повінню і тим, що на першочергові заходи з ліквідації аварії бракує коштів. «Через підняття рівня ґрунтових вод більшість захоронень радіоактивних відходів нині підтоплені. Підземні води з радіонуклідами надходять у Прип'ять, як результат – у Дніпрі концентрація паладію, наприклад, у 50 разів більша, аніж до аварії, і не зменшується. На перепоховання цих відходів бракує коштів. А чим довше ми, вибачте на слові, будемо колупатися, тим більше кюрі витече у Дніпро», – заявив голова Чорнобильської територіальної профспілки атомників М. Тетерін.

На сьогодні найбільший ризик Чорнобильської атомної станції – зруйнований четвертий енергоблок, над яким споруджено саркофаг. Однак головний інженер об'єкта «Укриття» ЧАЕС А. Савін запевняє, що імовірність його руйнування дуже низька. За його словами, найслабші місця об'єкта – вентиляційна труба і балки, що утримують покрівлю. Вони укріплювалися наприкінці 90-х років. Імовірність їх обвалення значно зменшилася після того, як у 2004–2008 рр. були проведені роботи з укріплення більшості будівельних конструкцій «Укриття». «Це, звичайно, тимчасові заходи. Вважається, що їх вистачить на 15 років – до 2023 р.», – зазначив А. Савін. Він пояснив, що «процеси корозії, впливу середовища неможливо зупинити».

Ліквідація наслідків Чорнобильської катастрофи, виведення ЧАЕС з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему пов'язані з величезними фінансовими витратами. Щороку Україна витрачає на зазначені цілі значну частку коштів державного бюджету. Самостійно Україна була б неспроможна впоратися у повному обсязі з фінансовим тягарем, обумовленим цими витратами.

Для наповнення фонду «Укриття» розроблено механізм проведення спеціальних конференцій донорів, перша з яких відбулася у 1997 р. у Нью-Йорку і зібрала внесків на суму 343 млн дол.

У травні 2005 р. країни-донори оголосили про нові внески на суму близько 185 млн дол. Донором Чорнобильського фонду «Укриття» стала також Російська Федерація (внесок в сумі 10 млн дол.). Початкова вартість проекту оцінювалась у 768 млн дол., однак зібраних коштів виявилось недостатньо.

19 квітня 2011 р. у Києві відбулася чергова донорська конференція зі збору додаткових коштів на чорнобильські проекти, приурочена до 25-ї річниці аварії на Чорнобильській АЕС. Збільшити свої частки у чорнобильських фондах погодилися загалом 40 країн. Всі внески, оголошені на конференції, становили 450 млн євро. Але український Прем'єр М. Азаров запевнив, що є й інші країни, які не представлені на конференції, але пообіцяли свою фінансову допомогу. Підбиваючи підсумки,

Президент України В. Янукович заявив, що до чорнобильських фондів мають перерахувати 550 млн євро, і запевнив, що всі ці кошти витрачатимуться прозоро і за призначенням.

Названа сума на чверть менша, ніж потрібно для добудови нового укриття на ЧАЕС. Однак організатори конференції називають такий успіх найбільшим за всі роки збору коштів. То ж є надія, що новий саркофаг буде побудований.

Концептуальний проект нового безпечного конфайнменту у формі арки був завершений ще у 2003 р. консорціумом Bechtel-Battelle-EDF із залученням ліцензованого українського підрядника – консорціуму «КСК». Проект одержав позитивний висновок «Укрінвестекспертізи» і був затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 липня 2004 р. № 443.

Зведенням «нового безпечного конфайнмента» (як офіційно називають покриття) займається французька компанія Novarka. Нове покриття роблять у вигляді двошарової арки 257 на 150 м і заввишки 108 м. Це вище, ніж статуя Свободи, яка заввишки 93 м, і «Родіна-матір» у Києві – 102 м. Саркофаг накриє четвертий блок, який тимчасово залишиться у старому саркофазі.

Призначення нового безпечного конфайнменту – обмежувати дії радіації на навколишнє середовище; запобігати потраплянню опадів; слугувати захистом приповерхневих ґрунтових вод; запобігати перенесенню пилу повітряним шляхом; забезпечити роботи щодо демонтажу нестабільних конструкцій, видалення паливомісних матеріалів (ПВМ) та РАВ.

Новий ковпак споруджується на деякій відстані від реактора, потім його «надягнуть» на вже існуючий. Проектом займається С. Еванс з Європейського банку реконструкції і розвитку. «У наближенні до саркофагу рівень радіації стає дедалі вище і вище, і таким чином зростають труднощі будівництва на невеликій відстані. Чим далі будуєш, тим легше», – говорить він.

Укриття сприятиме перетворенню зруйнованого четвертого блоку Чорнобильської атомної електростанції на екологічно безпечний об'єкт. Він спроектований так, щоб забезпечити надійне укриття для залишків реактора. Конструкція також буде забезпечена устаткуванням для проведення робіт, які будуть необхідні в майбутньому, наприклад, розбирання нестійких елементів старого укриття і витягання його радіоактивного вмісту.

Консорціум Novarka хоче побудувати водонепроникний контейнер, який не дасть змогу воді потрапляти в активну зону реактора. Коли будівництво буде закінчено, можливо, до 2015 р., очікується, що саркофаг стане найбільшою пересувною спорудою у світі.

За проектом, збудований конфайнмент служитиме понад 100 років і дасть змогу повністю переробити та захоронити всі радіоактивні сполуки, які містяться в четвертому енергоблоці. Розробники нового безпечного укриття-конфайнменту для четвертого енергоблоку Чорнобильської АЕС порахували, що остаточна вартість будівництва ізольованого від довкілля укриття та спорудження сховища для ядерного палива становитиме 990 млн євро.

Однак не всі погоджуються з тим, що нове укриття стане вагомим кроком до розв'язання чорнобильських проблем. Експерти Greenpeace переконують, що спорудження нового саркофагу над зруйнованим реактором на ЧАЕС є необхідним кроком, але наголошують, що це лише тимчасове рішення, а на довготривалу перспективу потрібно розробити план вилучення з будівлі четвертого енергоблоку високорадіоактивного палива з реактора, а також відмовитись від подальшої розбудови атомної енергетики в Україні.

З цим погоджується й учасник ліквідації аварії, а нині експерт з питань наслідків Чорнобильської катастрофи В. Осипенко й заявляє, що спорудження укриття за нинішнім проектом становить потенційну екологічну небезпеку та загрожує новими фінансовими втратами. «Це буде перше у світі захоронення радіоактивних відходів із вмістом трансурану під фундаментом споруди. Під час забурювання свай витягають лише частину радіоактивного ґрунту. Спорудження може мати на меті зберегти в таємниці реальний стан речей. Вважаю, що в енергоблоці не лишилося ядерного палива, майже все воно потрапило в довкілля під час вибуху. Якість життя після появи конфайнменту не додасться, радше навпаки. Україна фінансуватиме утримання об'єкта зі свого бюджету. Я не пригадую жодного успішного проекту в зоні відчуження, хоча всі вони неодноразово зростали у вартості», – каже він.

Експерт вважає, що єдиним остаточним вирішенням проблеми є спорудження постійного, великого сховища для ядерних відходів, яке б дало змогу повністю розібрati четвертий енергоблок та захоронити його матеріали й речовини.

Як би там не було, новий саркофаг накриє зверху існуючий, але лише у випадку, якщо на завершення його будівництва вистачить грошей. Проте навіть якщо сам реактор надійно вкриють, місцевість довкола Чорнобиля залишиться небезпечною ще десятки тисяч років. Відлуння Чорнобильської катастрофи ще упродовж багатьох років залишатиметься спільною проблемою, що єднатиме світ.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Експерти вважають: Україні потрібні системні антикорупційні реформи

7 квітня 2011 р. парламент України ухвалив антикорупційний закон. Проте реальне втілення закону в життя не можливе без системних антикорупційних реформ. Таку думку висловили на прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН представники контактної групи в Україні Transparency International. Вони

повідомили, що за результатами незалежного оцінювання національної системи добroчесності України, виконаного за методологією Transparency International, жодна з ключових державних інституцій та секторів України не здатні протидіяти корупції.

За словами президента творчого об'єднання «ТОРО» (контактна група в Україні Transparency International) О. Хмари, дане «комплексне дослідження мало на меті не просто подивитися на найбільш кричущи факти прояву корупції в основних сферах, таких як робота парламенту, виконавчої влади та бізнес-сектору, але в той же час – розробити конкретні рекомендації, як саме зменшити рівень корупції в даних сферах».

Відстежуючи впродовж останніх 12 років рівень розвитку корупції в Україні, Transparency International неодноразово висловлювало стурбованість критичною ситуацією в державі. Індекс сприйняття корупції 2010 р. показує, що корупція залишається дуже серйозною проблемою для України. Українська влада спрямовує зусилля на подолання загрозливого для безпеки держави та її громадян явища, проте показник 2,4 бали (з 10-ти можливих) дуже далекий від бажаного результату.

Учасники прес-конференції повідомили, що комплексне незалежне оцінювання 13 ключових інституцій та секторів України, виконане у 2010 р., показало, що Україна практично не здатна системно та ефективно протидіяти корупції в державі. Корупцію в Україні вражено всі рівні та сектори публічної адміністрації. В державі поширилась як дрібна, так і велика корупція. Серед інститутів, що, на думку громадян, найбільше вражені корупцією, – політичні партії, парламент, правоохоронні органи, публічний сектор та державна служба, органи судової влади.

Багатомільйонні антикорупційні програми донорських організацій, що реалізовувались в Україні протягом 2006–2009 рр., не призвели до істотних зрушень у напрямі протидії корупції та загалом не вплинули на сприйняття корупції українськими громадянами. Україна посідає стабільно низькі місця в антикорупційних рейтингах та індексах. Невисоко оцінюється вона й за різноманітними індикаторами, пов'язаними із залученням інвестицій та легкістю ведення бізнесу. Подальша підтримка антикорупційних проектів міжнародними та іноземними донорами залежить від наявності у керівництва держави політичної волі протидіяти корупції, говорили учасники прес-конференції.

Водночас дії української влади в напрямі подолання корупції не вирізняються особливою послідовністю, вважають у контактній групі в Україні Transparency International. «З одного боку, Президент України задекларував свою готовність боротись з корупцією, створив з цією метою Національний антикорупційний комітет, ініціював проведення адміністративної реформи та вніс на розгляд парламенту проект Закону «Про засади запобігання та протидії корупції в Україні». Парламентом у 2010 р. та повторно у 2011 р. було прийнято закони, спрямовані на усунення окремих умов, що сприяють вчиненню корупційних діянь.

З іншого боку, парламент у 2010 р. скасував антикорупційний «пакет» законів, а у 2011 р. Кабінет Міністрів ліквідував посаду Урядового повноваженого з питань антикорупційної політики. Непослідовність цих дій навряд чи дасть змогу однозначно говорити про існування реальної політичної волі боротись з корупцією в державі», – говориться в прес-релізі, наданому журналістам.

О. Хмара у своєму виступі зазначив: «Результати дослідження показали, що менше за всіх готові протидіяти корупції політичні партії та правоохоронні органи. На жаль, в них немає ні можливості, ні бажання це робити. Наші перші особи країни декларують бажання змінити виборчу систему та впровадити новий виборчий кодекс, проте, питання фінансування вийшли за рамки змін у виборчий кодекс».

Керівник міжнародних програм Transparency international (Чехія) Р. Буреш зазначив, що в Україні на сьогоднішній день відсутній орган, який би міг протидіяти корупції. «Навіть, якщо арештувати корупціонерів, то корупція може тривати доти, доки не будуть впроваджені інституційні зміни».

Експерти вважають, що робота в системному реформуванні державних інституцій проводиться вкрай повільно та скоріше нагадує імітацію дій, аніж реальне прагнення докорінно змінити ситуацію. Зважаючи на це, фахівці та експерти з питань антикорупції, представники міжнародних та неурядових організацій, медіа- та бізнес-секторів розробили набір першочергових рекомендацій, виконання яких органами влади, самими інституціями та іншими зацікавленими сторонами дасть змогу підвищити спроможність України ефективно протидіяти корупції на різних рівнях.

На думку експертів, напрями невідкладних антикорупційних реформ мають бути такими: по-перше, з метою зменшення залежності партій, що відіграють ключову роль у формуванні парламенту та уряду, від приватного фінансування, парламент України має ініціювати комплексну реформу фінансування політичних партій та виборчих кампаній, враховуючи положення Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи 2003(4) про Спільні правила проти корупції у фінансуванні політичних партій та виборчих кампаній.

По-друге, з метою сприяння розвитку внутрішньопартійної демократії та забезпечення належної підзвітності виборних посадових осіб перед виборцями, парламент має запровадити на парламентських та місцевих виборах виборчі системи, що роблять можливим голосування виборців за конкретних кандидатів, включених до списків партій/блоків, наприклад – пропорційну виборчу систему з голосуванням за відкриті або напіввідкриті списки кандидатів.

По-третє, посилення незалежності правоохоронних органів від політичних та інших впливів на їхню діяльність, а також посилення їх ролі у переслідуванні корупції. Це вимагає внесення змін до Конституції України (щодо забезпечення незалежності прокуратури у відповідності до європейських стандартів), а також схвалення принципово нової редакції Закону «Про прокуратуру», який передбачатиме запровадження прозорого конкурсного відбору прокурорів,

просування їх по службі з урахуванням результатів роботи, конкретизацію завдань та повноважень прокуратури, орієнтації на нагляд за додержанням законів при провадженні досудового слідства.

По-четверте, оскільки політично залежні суди не здатні забезпечити утвердження принципу верховенства права в Україні та ефективне переслідування корупціонерів (особливо високопосадовців), парламенту варто привести у відповідність до європейських стандартів конституційні положення в частині призначень, звільнень суддів, складу Вищої ради юстиції.

П'яте – з огляду на низьку якість адміністративних послуг та слабкий рівень незалежності публічного сектору, уряду необхідно підготувати та внести на розгляд парламенту низку законопроектів, спрямованих на кардинальне реформування публічної служби. Зокрема, проект Адміністративно-процедурного кодексу та проект нового закону про публічну службу (який би передбачав проведення чіткого розмежування між політичними та адміністративними посадами, механізми забезпечення професіоналізму, добросовісності та незалежності службовців від політичних впливів, захисту від незаконного звільнення та необґрунтованого накладення дисциплінарних стягнень; запровадження прозорого конкурсного відбору при заміщенні посад в органах влади, стабільної та прозорої системи оплати праці службовців, яка б враховувала рівень складності роботи та відповідальності за її результати). Парламент має схвалити такі законопроекти невідкладно.

За словами директора правових програм лабораторії законодавчих ініціатив Д. Ковриженка, законодавством не забезпеченено належного рівня підзвітності та добросовісності у діяльності публічної адміністрації в цілому. Відповідно, парламент має ухвалити закони, що визначатимуть механізми запобігання виникненню конфлікту інтересів, його виявлення та врегулювання; загальні правила поведінки публічних службовців; механізми захисту службовців та інших осіб, які інформують про вчинення корупційних діянь (інформаторів). На основі ухваленого парламентом загального кодексу поведінки публічних службовців центральні органи виконавчої влади мають розробити та прийняти власні внутрішні кодекси етики.

Довідка:

Комплексне дослідження «Національна система добросовісності в Україні» здійснювалося силами Творчого об’єднання «ТОРО» (Контактна група в Україні Transparency International) та Лабораторії законодавчих ініціатив (Київ, Україна) під методичним супроводом Секретаріату Transparency International (Берлін, Німеччина). Дослідження було виконане з травня по грудень 2010 р. за методологією «Національна система добросовісності» (National Integrity System), розробленою Transparency International та апробованою більш як у 70 країн світу.

Незалежній оцінці були піддані такі українські інституції та сектори:

парламент, уряд, органи судової влади, публічний сектор, правоохоронні органи, Центральна виборча комісія, Уповноважений з прав людини, Рахункова палата, спеціалізовані антикорупційні органи, політичні партії, медіа-сектор, організації громадянського суспільства та бізнес-сектор.

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

У реалізації своєї зовнішньої політики Україна має виходити виключно з державних інтересів. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Литвин 22 квітня в інтерв'ю телеканалу «Рада», відповідаючи на запитання щодо перспектив входження України до Митного союзу.

За його словами, у економічній складовій міждержавних взаємин необхідно реалістично оцінювати ставлення до України «тих, з ким ми хочемо мати відносини», а також ринки збуту вітчизняної продукції. Тому, на думку керівника парламенту, необхідно здійснити відповідні розрахунки, і «вибирати те, де ми менше втратимо». «Головне – аби позитив перекрив можливі втрати», – сказав В. Литвин.

При цьому Голова Верховної Ради заявив, що Україна «не повинна протиставляти Європу Росії, і намагатися співпрацювати з ними у цивілізованих рамках» (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.04.*)

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин виступає за підвищення розміру зарплат у бюджетній сфері і пенсій з осені 2011 р.

22 квітня в інтерв'ю телеканалу «Рада», відповідаючи на запитання, В. Литвин висловив думку, що, враховуючи позитивні тенденції в економіці, необхідно «прийняти рішення, сконцентрувати кошти, і, як мінімум, з осені 2011 р. підняти пенсії і зарплати у бюджетній сфері». Якщо цього не станеться, то «будь-які зусилля здійснити реформи не будуть реалізовані, що обернеться ускладненням соціально-економічної, і, не виключено, політичної ситуації», вважає В. Литвин.

Спікер парламенту також заявив про необхідність проведення інвентаризації системи соціальних пільг, оскільки існуюча система соціальних зобов'язань держави потребує перегляду (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.04.*)

***

«Тема Чорнобиля з нами назавжди, вона не буде закрита, – заявив Голова Верховної Ради України В. Литвин 22 квітня в інтерв'ю телеканалу «Рада». – Тим паче, що людство не може одномоментно відмовитися від атомної енергетики, і потрібно думати про її безпечне використання».

Голова Верховної Ради висловив думку, що Чорнобильська трагедія стала наслідком того, що на той час «ми втратили світоглядні орієнтири, піддалися технократичному напрямку, не осмислили на філософському, культурному, людському рівні, що таке атом і як бути, коли він виходить з-під контролю людини». «Це до певної міри застереження, щоб людство не втратило моральні орієнтири», – вважає він.

Відповідаючи на запитання, В. Литвин висловив думку, що «про Чорнобиль світові й Україні нагадали трагічні події у Японії». «Є відчуття, що земна куля дуже маленька, все взаємопов'язано, не може бути своєї і чужої біди, і потрібно спільно вирішувати цю проблему», – сказав керівник парламенту.

Катастрофа на АЕС в Японії, зазначив В. Литвин, «актуалізувала проблему Чорнобиля». Спікер висловив думку, що «з огляду на це, можливо, вдалося зібрати 550 млн євро» на реалізацію чорнобильських проектів під час Донорської конференції 19 квітня цього року. При цьому він нагадав, що загалом на будівництво, зокрема, нового об'єкта «Укриття», сховища відпрацьованого ядерного палива тощо, потрібно близько 740 млн євро (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.04).

***

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко вважає, що історія з підсумковими контрольними роботами, які вводить Міністерство освіти і науки, молоді та спорту для учнів 5–8 класів загальноосвітніх навчальних закладів, перетворилася на абсурд. Про це віце-спікер сказав під час виступу у парламенті.

М. Томенко зауважив, що під час серйозної дискусії, яка відбулася у суспільстві та серед фахівців, більшість висловила несприйняття несподіваної системи перевірки знань учнів, введеноЗ за кілька місяців до завершення навчального року і про можливість якої не знали ні вчителі, ні учні, ні батьки.

Окрім того, віце-спікер підкреслив, що в той момент, коли практично завершився процес збору коштів з батьків учнів на брошури, які заздалегідь чиновники Міністерства освіти надрукували у Харківському видавництві, Міністерство зробило цікавий хід, заявивши, що це типові контрольні, які проводять вчителі, а не підсумкове тестування. Більше того, за словами чиновників Міністерства, вчителі, яким не вистачає брошур, можуть їх отримати безкоштовно. «За таких умов або Міністерство освіти не поважає не тільки учнів, а й вчителів та батьків, або намагається подати інформацію саме таким чином, аби не допустити адекватної реакції з боку Президента та правоохоронних органів», –

підсумував політик.

Віце-спікер також висловив здивування, що до цього часу не отримав адекватної відповіді на своє звернення до Президента України В. Януковича та Генерального прокурора щодо «афери Міністерства освіти» з введенням підсумкового контрольного тестування для учнів 5–8 класів загальноосвітніх навчальних закладів, хоча терміни надання відповіді вже спливли (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.04).

***

Інформація про підсумки пленарної роботи Верховної Ради України за період з 19 до 22 квітня 2011 р. Відбулося шість пленарних засідань Верховної Ради України. Розглянуто 119 питань порядку денного. За результатами їх розгляду:

- прийнято 33 закони та 18 постанов;
- 15 законопроектів прийнято за основу;
- один законопроект направлено до Комітету для підготовки на повторне перше читання;
- 10 законопроектів повернуто на доопрацювання суб'єктам права законодавчої ініціативи;
- п'ять законопроектів повернуто до Комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання;
- 25 законопроектів та чотири проекти постанов відхилено. Проголосовано 106 депутатських запитів (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.04).

***

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні» (щодо вдосконалення законодавства у сфері відшкодування матеріальної шкоди реабілітованим громадянам).

Як зазначалося під час засідання комітету, документ (реєстр. № 7528) розроблено з метою вдосконалення законодавства у сфері відшкодування матеріальної шкоди реабілітованим громадянам шляхом врахування повного терміну ув'язнення громадян та надання можливості подати заяву про грошову компенсацію без обмеження терміну подачі заяви.

Зокрема, наголосили автори законопроекту, якщо чинна редакція закону передбачає грошову компенсацію для осіб, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі або примусового поміщення у лікувальні заклади і згодом реабілітовані, у розмірі однієї мінімальної заробітної плати (на момент виплати компенсації) за кожний місяць позбавлення волі, але не більш як 75 мінімальних заробітних плат, то законопроектом заплановано зняти це обмеження. Крім того,

пропонується передбачити право подавати заяви про компенсацію та повернення майна без обмеження будь-яким строком, на відміну від чинного закону, норми якого передбачають, що заяви про компенсацію та повернення майна подаються не пізніше трьох років з моменту набрання чинності цим законом або з дня одержання особою довідки про реабілітацію.

Законопроектом також пропонується доповнити чинний закон новими статтями. Зокрема, пропонується встановити, що особам, які реабілітовані відповідно до ст. 1 чинного закону (а також дружинам (чоловікам), які не одружилися вдруге, у разі смерті цих реабілітованих осіб), пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються в розмірі 25 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працевдалість (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.04).

***

Комітет з питань європейської інтеграції визнав таким, що не суперечить праву Європейського Союзу, проект закону про внесення змін до ст. 11 Закону «Про захист прав споживачів» (щодо обмеження розміру неустойки у випадку несвоєчасного повернення споживачем суми споживчого кредиту).

Законопроект (реєстр. № 8242) спрямований на обмеження розміру неустойки у разі несвоєчасного повернення споживачем суми споживчого кредиту. Пропонується розмір неустойки (штраф, пеня) обмежити 100 % загальної суми боргу.

На засіданні зазначалося, що за предметом правового регулювання законопроект належить до сфер захисту прав споживачів та банківського права, які у законодавстві ЄС регулюються директивами Європейського парламенту та Ради 2000/35/ЄС щодо боротьби з простроченням платежів у комерційних операціях та 2006/48/ЄС про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ.

Зокрема, комітет підкреслив, що пропозиція законопроекту щодо доповнення ст. 11 Закону «Про захист прав споживачів» ч. 12 стосовно того, що «у разі несвоєчасного повернення суми споживчого кредиту розмір неустойки (штраф, пеня) не повинен бути більше 100 % загальної суми боргу» не суперечить положенням ст. 3 Директиви 2000/35/ЄС «Виплата відсотків в разі прострочення платежу». Також, відповідно до Директиви, якщо боржник не несе відповідальності за затримку, кредитор має право вимагати розумну компенсацію від боржника за всі відповідні витрати на відшкодування, що виникли в результаті несвоєчасної сплати останнім. Такі витрати на відшкодування повинні дотримуватися принципів прозорості та пропорційності щодо цього боргу. Держави-члени можуть, при дотриманні принципів, згаданих вище, встановити максимальні суми на витрати щодо відшкодування для різних рівнів заборгованості (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.04).

***

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення до деяких законодавчих актів України (щодо приведення окремих положень чинного законодавства у відповідність до Рішення Конституційного Суду України № 2-рп/2011 від 11.03.2011 р.).

На засіданні зазначалося, що законопроект (реєстр. № 8246-2), внесений народним депутатом С. Ківаловим, спрямований на заповнення прогалини у Законі «Про Вищу раду юстиції» стосовно порядку витребування Вищою радою юстиції копій судових справ.

Під час обговорення народні депутати звертали увагу на те, що Рішенням Конституційного Суду від 11.03.2011 р. № 2-рп/2011 р. положення ч. 3 ст. 25 Закону «Про Вищу раду юстиції» щодо права Вищої ради юстиції витребувати від судів копії судових справ, розгляд яких не закінчено, визнано такими, що не відповідають Конституції України. Крім того, у своєму Рішенні Конституційний Суд зазначив, що витребування Вищою радою юстиції будь-яких матеріалів судової справи (оригіналів чи копій) має наслідком оцінку вчинених суддею процесуальних дій, що розцінюється як втручання у здійснення правосуддя та суперечить ч. 1, 2 ст. 126, ч. 1 ст. 129 Конституції України.

Члени комітету наголошували, що зазначеним Рішенням Конституційного Суду рекомендовано привести у відповідність до нього ч. 4 ст. 25, ч. 1 ст. 40 Закону України «Про Вищу раду юстиції», ч. 1 ст. 188-32 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Тому враховуючи наведене, а також той факт, що з дня ухвалення Рішення Конституційним Судом втрачають чинність визнані неконституційними законодавчі положення, народними депутатами було внесено три альтернативних законопроекти (реєстр. № 8246, 8246-1, 8246-2).

Члени комітету звертали увагу на те, що запропоновані положення проекту № 8246-2 забезпечать виконання зазначеного Рішення Конституційного Суду та врегулюють порядок ознайомлення з матеріалами судових справ, а також відповідають Рішенню Конституційного Суду від 21.05.2002 р., відповідно до якого ознайомлення (без права витребування нерозглянутої справи) не означає перевірку судової справи по суті і не є втручанням у процес здійснення правосуддя (абзац 5 п. 6 мотивувальної частини) (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 22.04).

***

Питання розвитку літакобудування в Україні обговорили члени Комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва під час виїзного засідання на Державному підприємстві «АНТОНОВ».

На засіданні, зокрема, зазначалося, що авіабудування є однією з високотехнологічних та науковоємних галузей промисловості України. Стимулювання авіабудівної промисловості є одним із засобів розвитку інших галузей промисловості України, а саме радіоелектроніки, машинобудування,

приладобудування, металургії та інших.

За словами голови комітету Н. Королевської, однією з основних причин, яка породжує проблемні для підприємств авіабудування питання, є невиконання урядом законодавчих актів щодо стимулювання розвитку авіаційної промисловості України.

Народний депутат наголосила, що сьогодні виникла нагальна потреба у прийнятті нової Державної комплексної програми розвитку авіаційної промисловості України до 2020 р., оскільки закінчилася дія аналогічної програми до 2010 р., яка істотно сприяла покращенню фінансового стану літакобудівних підприємств та соціальної обстановки в їх колективах.

Члени комітету заслухали інформацію президента – генерального конструктора ДП «АНТОНОВ» Д. Ківи про сучасне становище в галузі літакобудування, технологій, які використовуються, та перспективні розробки, необхідні заходи щодо державної підтримки авіаційної промисловості. Зазначалося, зокрема, що в активі наукової діяльності ДП «АНТОНОВ» – 22 типи нових літаків і понад 110 спеціалізованих модифікацій різного військового і цивільного призначення.

Народні депутати планують спільно з Комітетом з питань національної безпеки і оборони провести слухання на тему: «Про створення умов щодо розвитку авіаційної промисловості в Україні». Комітет також ініціює розробки та прийняття законопроекту щодо надання права українським державним авіабудівним підприємствам бути засновниками та учасниками господарських товариств та проекту про спрощення процедур тимчасового ввозу-вивозу та переробки на /та за межами митної території України при випробування, післяпродажному супроводі та ремонту української авіаційної техніки тощо (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2011. – 22.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович взяв участь у святковому Великодньому богослужінні у Свято-Успенській Києво-Печерській лаврі.

Разом із главою держави були присутні глава Адміністрації Президента України С. Львовчкін, Голова Верховної Ради України В. Литвин, Прем'єр-міністр України М. Азаров, народні депутати України, урядовці, голова Київської обласної державної адміністрації А. Присяжнюк, голова Київської міської державної адміністрації О. Попов, віряни. На початку богослужіння, яке очолив Предстоятель Української православної церкви, Блаженніший митрополит Київський і всієї України Володимир, В. Янукович взяв участь у Хресній ході навколо Свято-Успенського собору (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2011. – 24.04).

Президент затвердив ряд важливих рішень Ради регіонів.

На останньому засіданні Ради регіонів відбулося обговорення ряду актуальних питань. У центрі уваги були соціально-економічний розвиток регіонів, стан виконавської дисципліни, підвищення ефективності роботи регіональних комітетів економічних реформ, проведення весняно-польових робіт у поточному році.

Учасники засідання обговорили також хід підготовки до святкування 20-ї річниці незалежності України.

За підсумками засідання його учасниками був прийнятий ряд рішень, затверджених Президентом України. Серед іншого Кабінету Міністрів України було рекомендовано вжити заходів щодо збільшення у 2011 р. обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток; опрацювати питання щодо законодавчого врегулювання розміру та порядку виплат, передбачених відповідними законами України щодо соціального статусу ветеранів війни, громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, сімей з дітьми, у тому числі – щодо визнання державним боргом суми стягнень за рішеннями судів; активізувати роботу щодо створення єдиної методики формування тарифів на житлово-комунальні послуги для населення тощо.

КМУ, Раді міністрів АРК, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, іншим органам державної влади та органам місцевого самоврядування було також рекомендовано проаналізувати стан соціально-економічного розвитку регіонів, і за результатами визначити заходи з вирішення виявлених проблемних питань для врахування під час підготовки проекту Державної програми економічного і соціального розвитку України на 2012 р. Особливу увагу при цьому треба звернути на показники соціальної та гуманітарної сфери.

Необхідно також проаналізувати стан виконавчої дисципліни за перший квартал 2011 р. та вжити необхідних заходів щодо належного виконання указів, розпоряджень і доручень Президента України, постанов КМУ та власних рішень.

Особливу треба слід приділити вжиттю дієвих заходів для забезпечення своєчасної виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ та запобігання подальшому зростанню заборгованості з її виплати.

Також серед нагальних завдань – аналіз ефективності впровадження регуляторної реформи на региональному рівні, посилення роз'яснювальної роботи щодо положень Податкового кодексу України, які стимулюють підприємницьку ініціативу населення, модернізацію виробництва та впровадження енергоощадних технологій.

Рекомендовано проаналізувати причини зростання заборгованості населення за житлово-комунальні послуги та вжити необхідних заходів для вирішення зазначеного питання з урахуванням досвіду Київської міської державної адміністрації із запровадження 10-відсоткової знижки за своєчасну сплату за послуги.

Головною метою прийнятих Радою регіонів рішень у контексті веснянопольових робіт було їх успішне завершення та стабільне забезпечення відповідними ресурсами.

Чіткі рекомендації центральні та місцеві органи виконавчої влади, а також органи місцевого самоврядування всіх рівнів отримали і стосовно активізації підготовки до відзначення 20-ї річниці незалежності України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 23.04*).

***

Національний план дій з виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України затверджений президентським указом.

22 квітня Президент України В. Янукович підписав указ, яким затверджено Національний план дій з виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

Національний план покликаний, зокрема, реформувати міграційну систему України, створити систему захисту персональних даних, запровадити інтегроване управління кордонами відповідно до європейських стандартів. Він містить чіткий перелік конкретних заходів, визначає строки їх виконання та відповідальність центральних органів виконавчої влади за якість реалізації.

Глава держави визначив запровадження для громадян України безвізового режиму поїздок до країн – членів Європейського Союзу як один із стратегічних пріоритетів у відносинах Україна – ЄС. У цьому зв’язку відповідальна реалізація Україною своїх зобов’язань на шляху до запровадження безвізового режиму є необхідною передумовою для отримання громадянами України права їздити до держав Євросоюзу без віз.

Запровадження Національного плану демонструє серйозну налаштованість України втілити у стислі терміни План дій щодо лібералізації візового режиму, який Європейський Союз надав Україні за результатами Чотирнадцятого саміту Україна – ЄС 22 листопада 2010 р.

У свою чергу українська сторона розраховує на політичну волю країн – членів Європейського Союзу у прийнятті необхідних рішень для запровадження безвізового режиму для громадян Української держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 22.04*).

***

Президент України В. Янукович на підставі рішення РНБО підписав Указ «Про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2011 р. для участі у багатонаціональних військових навчаннях».

Глава держави направив до Верховної Ради як невідкладний для позачергового розгляду проект Закону України «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2011 р. для

участі у багатонаціональних військових навчаннях».

Доповідатиме законопроект під час його розгляду на пленарному засіданні парламенту міністр оборони України М. Єжель (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 22.04*).

***

У рамках робочої поїздки до Черкаської області Президент України В. Янукович відвідав село Шарнопіль Монастирищенського району, де поспілкувався із громадою села.

У розмові з місцевими жителями Президент поцікавився питаннями, які турбують шарнопільчан. Як з'ясувалося, серед найбільш гострих проблем – стан доріг у районі.

В. Янукович запевнив, що влада приділятиме будівництву та ремонту доріг достатньо уваги. «Ми знімемо у вас це питання вже у цьому році», – наголосив глава держави.

Ще одним питанням, що турбує місцеву громаду, є перспективи сільської молоді. Президент зазначив, що держава робитиме все, щоб в Україні працювали програми для молоді, які б гідно мотивували її залишатися працювати на селі.

Спілкуючись із селянами, В. Янукович також розповів про кроки, які здійснюються щодо реформування держави. «Україна є дуже перспективною з точки зору її розвитку. Наша держава повинна і може бути конкурентоспроможною», – зазначив він, назвавши головною умовою для цього стабільність. Жителі села подякували Президентові за те, що нинішня команда, яка прийшла до влади у цьому районі та області, оперативно вирішує всі проблеми, з якими звертаються до неї черкащани. Зокрема, вони схвално оцінили діяльність голови Черкаської ОДА С. Тулуба. «Чиновники стали працювати», – сказав один із жителів селища.

Шарнопільчани також подякували за допомогу у підготовці відвідання Президентом їхнього села. Місцеві мешканці відзначили, що за всі часи незалежності України глава держави завітав до них уперше (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.04*).

***

Україна буде прямувати своєю дорогою, назва якої – національні інтереси. На цьому Президент наголосив під час відкриття Черкаської обласної дитячої лікарні, говорячи про реформування Української держави.

Звертаючись до черкащан, В. Янукович підкреслив, що розпочаті в травні минулого року глобальні реформи успішно тривають. «100 % життєдіяльності нашої держави будуть охоплені реформами», – сказав Президент.

Водночас Президент висловив переконання, що 2011 р. «буде непростий, але позитивний». В. Янукович, зокрема, констатував, що в минулому році Україні вдалося покращити відносини зі своїм стратегічним партнером – Росією. Сьогодні

Українська держава піднялася у світових рейтингах, підкреслив він. Але в 2011 р. Україні ще доведеться сплачувати борги, взяті попередньою владою.

«Вдумайтесь: біля 80 млрд грн у цьому році нам треба віддати боргів нашим світовим партнерам. Але вже наступного року ми матимемо повернати вже 35 млрд грн боргів», – підкреслив В. Янукович.

Президент запевнив, що з кожним роком Україна нарощуватиме виробництво, а отримані прибутки будуть спрямовані на соціальну сферу. При цьому глава держави зауважив, що європейська інтеграція – це, в першу чергу, високі стандарти життя людей (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.04*).

***

Україна вважає неприйнятною формулу, застосовану для розрахунку ціни на російський газ, і вважає за необхідне знайти в цьому питанні рішення, яке задовольнило б обидві сторони. Про це Президент України В. Янукович сказав у коментарі ЗМІ у Черкасах.

«Ми будемо робити все, щоб знайти таку відповідь на це питання, яка задовольнила б і Україну, і Росію», – наголосив В. Янукович.

Президент нагадав, що у пошуках шляху до зниження ціни на газ торік було зроблено перший крок – у результаті вартість газу було знижено на 100 дол. За 1 тис. куб. м. «Якщо б ми цього не зробили – я казав це тоді і зараз кажу, – ми загубили б не тільки промисловість України, ми загубили б країну, бо зупинили б базові галузі, які вплинули б на все інше», – підкреслив Президент.

Глава держави зауважив, що після розрахунків вже за новою ціною ситуація все одно залишається «на межі». «Ми платимо сьогодні цю ціну за газ, але це дуже дорого. Дуже. І наша промисловість перебуває також на межі конкурентоспроможності. Дуже низька рентабельність, ми втрачаємо. Ми вважаємо, що це ціна некоректна», – сказав Президент.

В. Янукович нагадав, що однією з пропозицій, що пролунала приблизно півроку тому, був перегляд розрахунків ціни на газ між Україною та Росією в рублевому еквіваленті. «Це для нас питання цілком прийнятне. Ми можемо піти на цей шлях, але ми вважаємо, що наші російські партнери при цьому повинні застосувати понижуючий коефіцієнт по ціні», – наголосив глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.04*).

***

Президент України, відповідаючи у Черкасах на запитання представників ЗМІ після відкриття обласної дитячої лікарні, сказав, що нині реформування медичної сфери України йде тим шляхом, яким ішли багато країн.

За словами В. Януковича, одним із найголовніших кроків буде започаткування страхової медицини, наступним – мають бути застосовані заходи,

які дадуть «швидкий ефект для покращення української медицини».

У контексті проведення реформ у цій сфері глава держави підкреслив важливість ролі самих медичних працівників. «Я переконаний, що будь-яка реформа буде успішною, коли її підтримуватимуть самі представники цієї галузі... Безумовно, медичні працівники повинні робити це якісно та свідомо, і прагнути, щоб ця реформа здійснювалася», – сказав В. Янукович.

Президент водночас зауважив, що держава повинна створювати для цього «всі необхідні мотивації» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.04.*)

***

Президент України В. Янукович вітає активну участь представників релігійних організацій у розробці нової редакції Закону «Про свободу совісті та релігійні організації» і роботі над проектом закону «Про повернення культових будівель релігійним організаціям». Про це Президент сказав 21 квітня на зустрічі з керівниками церков і релігійних організацій України, відзначивши, що робота над зазначеними законопроектами ведеться з урахуванням вітчизняних реалій, зобов'язань України перед Радою Європи та рекомендацій її Парламентської асамблеї.

«Мені відомі ваші застереження щодо згаданих законопроектів. Тому я вас запрошую і буду вітати участь в їх розробці всіх без винятку представників усіх конфесій і церковних організацій. Ми ці зміни відпрацюємо, нормативно-правова база буде створена, і після того, як вони будуть узгоджені із загальним консенсусом, я, як Президент, підпишу цей закон», – сказав В. Янукович.

Під час зустрічі Президент, окрім того, привітав з обранням главою Української греко-католицької церкви Верховного архієпископа Києво-Галицького Святослава (Шевчука) (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.04.*)

***

Экономический ущерб Украине в результате Чернобыльской катастрофы составляет около 180 млрд долл. Об этом говорится в обращении Премьер-министра Н. Азарова в связи с 25 годовщиной аварии на ЧАЭС.

Глава правительства также отметил, что вследствие взрыва на ЧАЭС загрязнено радионуклидами более 145 тыс. кв. км территории Украины, Беларуси и Российской Федерации. В Украине статус пострадавших имеют более 2,2 млн человек, из которых 255 тыс. – участники ликвидации последствий аварии.

В то же время Премьер отметил, что, несмотря на сложное экономическое положение, Украина в течение последних 20 лет самостоятельно финансирует затраты на преодоление последствий аварии. Удельный вес расходов на эти цели в разные годы достигал 10 % общих расходов госбюджета.

Н. Азаров подчеркнул, что только сейчас, после проведения Киевского

саммита по безопасному и инновационному использованию ядерной энергии и донорской конференции, мировое сообщество собрало около 550 млн евро на строительство нового безопасного укрытия над поврежденным энергоблоком станции.

«Мы убеждены, что солидарность наций и государств, гуманизм современной цивилизации не оставит Украину без помощи извне. Мы благодарны всем, кто ее оказывает, и заранее тем, кто ее предоставит», – говорится в обращении главы правительства (*Минпром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 26.04).

***

Фахівці Міністерства аграрної політики та продовольства України завершили аналіз балансів зернових. За результатами аналізу, до кінця 2010–2011 маркетингового року є залишки у розмірі 2 млн т кукурудзи, що дасть змогу відмінити її квотування вже найближчим часом. Саме з такою пропозицією Мінагропрод звернувся до уряду України.

«Проаналізувавши баланс запасів зернових, Міністерство аграрної політики та продовольства України ухвалило колегіальне рішення рекомендувати Кабінету Міністрів України скасувати квоти на експорт кукурудзи. До кінця маркетингового року маємо залишки у розмірі 2 млн т кукурудзи. Квотування експорту решти зернових планується відмінити після завершення весняно-польових робіт і посівної кампанії – з 1 липня», – повідомив 26 квітня міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк.

Також міністр зазначив, що в цьому році площі під посіви кукурудзи збільшено до 3,1 млн га, всієї зернової групи – до 15,5 млн га.

При цьому М. Присяжнюк наголосив, що позиція Мінагропроду щодо захисту інтересів вітчизняного виробника сільгосппродукції та забезпечення продовольчої безпеки громадян України залишається незмінною і буде ключовою у спільніх зусиллях аграрного міністерства та міжнародних об'єднань зернотрейдерів та їх представників.

«Між Міністерством аграрної політики та продовольства України досягнуто домовленості з Американською торгівельною палатою і Європейською бізнес асоціацією щодо узгоджених правил торгівлі зерновими на міжнародному ринку з урахуванням національних інтересів та потреб у забезпеченні продовольчої безпеки», – додав очільник Мінагропроду (*Урядовий портал* (www.ktn.gov.ua). – 2011. – 26.04).

***

МОЗ України спільно з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту розробили та оприлюднили для офіційного обговорення проекти типових навчальних програм з дисципліни «Медичне право України» в навчальних курсах правників, які здобувають освітньо-кваліфікаційні рівні «магістра» та

«спеціаліста» у вітчизняних юридичних вузах III-IV рівня акредитації. Передбачається, що згадана дисципліна вивчатиметься студентами п'ятого курсу протягом семестру.

Планом навчального процесу для вивчення курсу медичного права відведено 54 години навчальних занять. З них на лекції передбачено 20 годин, на практичні заняття – 12 годин на групу, на самостійну роботу – 22 години. Формою семестрового контролю є залік. Дисципліна вивчатиметься з застосуванням кредитно-модульної системи (КМС) і складатиметься з двох змістовних модулів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 26.04*).

***

Україна успішно виконала всі умови з надання першого траншу фінансування Європейським Союзом програми «Підтримка впровадження транспортної стратегії України». Під час зустрічі представників українських міністерств-бенефіціарів та Європейської комісії було досягнуто домовленості про створення Спільної групи з моніторингу (одна з умов фінансування) виконання програми «Секторальна бюджетна підтримка», яка реалізується ЄС в Україні. Ще дві умови надання першого траншу були виконані наприкінці 2010 р. – прийняття Держбюджету на 2011 р. та затвердження Національної транспортної стратегії України до 2020 р.

Учасники зустрічі обговорили загальні та спеціальні умови надання коштів, затвердили план-графік проведення засідань керівного та технічного складів моніторингових груп. Зазначимо, що бюджетна підтримка ЄС спрямована на реформування транспортного сектору України, зокрема, залізничного, покращення безпеки на автошляхах, в авіапросторі та судноплавстві, росту транспортних потоків через Україну та приведення до міжнародного рівня законодавства роботи усієї транспортної галузі.

Спільна група з моніторингу буде утворена разом з Міністерством інфраструктури та Міністерством внутрішніх справ. До групи увійдуть представники Єврокомісії та ряду міністерств України. Засідання групи проходитиме раз на рік на рівні керівного складу та щокварталу на рівні технічного складу для вирішення питань щодо виконання умов бюджетної підтримки.

На першому засіданні групи, що заплановане на червень 2011 р., учасники обговорять матрицю оцінки індикаторів національної транспортної стратегії для надання обумовлених траншів. Передбачається, що перший транш надійде у II кварталі цього року в розмірі 12 млн євро. Звітуватиме про виконання загальнодержавного бюджету у транспортному секторі Міністерство інфраструктури та МВС, які є бенефіціарами проекту (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 22.04*).

***

Перед Міністерством економічного розвитку та торгівлі України та країною в цілому стоїть завдання прискореного економічного розвитку держави. Про це повідомив заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України А. Максюта під час Національного семінару журналістів регіональних ЗМІ.

Заступник міністра зазначив, що вирішальним у досягненні зазначеної мети є підвищення технологічності національної економіки. «Завдання стоїть у тому, щоб перейти на вищі технологічні уклади, що само собою дає прискорене економічне зростання. Тому що, чим вищий технологічний уклад, тим більше доданої вартості створюється при виробництві», – наголосив він.

У цьому контексті необхідно створити робочі місця для українців в Україні, щоб вони не їхали шукати роботу в інші країни, а працювали на вітчизняних підприємствах. «Але для того, щоб заробітна плата була зіставна із заробітною платою, яку вони отримують за кордоном, це мають бути високотехнологічні підприємства», – наголосив він. Водночас, за словами заступника міністра, держава має відігравати серйозну роль у підтримці інноваційного розвитку, перш за все, через фінансування науки (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 22.04.*)

***

31 вересня розпочнеться широкомасштабна рекламна кампанія, присвячена проведенню в Україні чемпіонату Європи з футболу 2012 р. На цьому наголосив віце-прем'єр-міністр, міністр інфраструктури Б. Колесніков під час національного семінару з журналістами регіональних ЗМІ.

За його словами, у рамках цієї кампанії будуть продемонстровані 5–6 рекламних роликів як на всесвітніх телеканалах, так і на українських.

Водночас віце-прем'єр-міністр підкреслив, що чіткіше рекламна стратегія щодо Євро-2012 визначиться після 2 грудня 2011 р., коли стане відомо, які конкретно матчі проводитимуться в кожному приймаючому українському місті. Після цього стане зрозуміло, в яких країнах необхідно буде активізувати рекламу України до Євро-2012 (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 22.04.*)

***

Міністерство екології та природних ресурсів України презентувало план дій з очищення території України від небезпечних відходів у рамках Міжнародного форуму «Довкілля для України».

«Міністерство екології та природних ресурсів України одним з пріоритетів діяльності визначило створення системи поводження з відходами», – наголосив заступник міністра І. Макаренко.

Наразі завершено перший етап реалізації цього проекту, у рамках якого проведено аналіз існуючого стану у сфері поводження з відходами та вироблено рекомендації оптимальних шляхів щодо його покращення, зроблена оцінка

фінансових, матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для виконання програми.

Оскільки технологій, які відповідають європейським стандартам з утилізації небезпечних відходів, у тому числі непридатних до використання пестицидів, на території України не існує, єдиним шляхом вирішення цього актуального питання в сучасних умовах залишається вивіз непридатних пестицидів за межі України для їх безпечної знешкодження на спеціалізованих підприємствах.

«Стратегія Міністерства полягає не в точковій ліквідації застарілих пестицидів та отрутохімікатів, а в комплексному очищенні регіонів України», – зазначив І. Макаренко. Так, у 2010 р. повністю очищено від непридатних пестицидів чотири регіони України (Волинська, Тернопільська, Чернівецька області та м. Севастополь).

Для остаточного вирішення питання, вкрай необхідно будівництво в Україні відповідного заводу останнього покоління з використанням роторних печей для переробки та утилізації небезпечних відходів. Завод планується побудувати на рівні світових стандартів, які гарантують безпечне знешкодження небезпечних відходів та виключають негативний вплив на навколошнє природне середовище (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 22.04.*).

***

Кабінет Міністрів України на засіданні 20 квітня прийняв Постанову «Про підвищення розміру пенсій деяким категоріям громадян у зв'язку із зростанням середньомісячної заробітної плати штатного працівника».

Рішення уряду передбачає підвищення розмірів пенсій на коефіцієнт 1,04, який відповідає 20 % темпів зростання середньомісячної заробітної плати штатного працівника за 2010 р. у порівнянні з 2009 р.

Підвищення пенсій буде проведено, починаючи з 1 березня 2011 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 22.04.*)

***

«Лише за останні три тижні врешті-решт ми подолали спротив економічного блоку, і рішеннями уряду вирішено направити майже 10,5 млрд грн упродовж чотирьох років на реалізацію освітніх програм, які розроблені на виконання Програми економічних реформ Президента. Тобто, майбутнє держави – лише за освіченою нацією», – зазначив міністр освіти і науки, молоді та спорту Д. Табачник під час виступу на Національному семінарі журналістів регіональних ЗМІ.

Д. Табачник детально розповів про переваги нового Державного стандарту початкової освіти. Він наголосив на тому, що цей документ є революційним для освіти, адже, починаючи з 2012 навчального року, українські школярі-першокласники зможуть в ігровій формі вивчати іноземну мову, а вже з 2-го класу почнуть опановувати ази роботи з інформаційно-комунікаційними технологіями.

Також міністр повідомив про наміри, які будуть втілені під час розробки Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, над яким зараз працюють у Міністерстві.

«Новий стандарт базової та загальної середньої освіти передбачатиме кілька модулів профільної школи», – сказав Д. Табачник.

Загалом, міністр також розповів про державні цільові програми (Державна цільова соціальна програма «Сто відсотків», Державна цільова програма розвитку природничо-математичної освіти, Державна цільова програма розвитку дошкільної освіти на період до 2017 р., Державна цільова програма розвитку професійно-технічної освіти на 2011–2015 рр.), нещодавно затверджені урядовими рішеннями.

Запитання журналістів до міністра засебільшого стосувались сфери дошкільної освіти, але й чимало регіональних видань цікавились питаннями оптимізації мережі вищих навчальних закладів, проблемами інклюзивної освіти тощо (*Урядовий портал (www.ktn.gov.ua)*. – 2011. – 22.04).

***

В течение полутора лет сумма в 740 млн евро на завершение строительства чернобыльских проектов будет собрана. Об этом заявил министр чрезвычайных ситуаций В. Балога после церемонии открытия памятника пожарникам, которые участвовали в ликвидации пожара на ЧАЭС.

«Я более чем убежден, что на протяжении полутора лет уже без международных собраний дособираются деньги, и уже будет стоять конечная цифра 740 млн евро, и мы этот вопрос закроем», – отметил министр.

По его словам, собранных во время донорской конференции в Киеве средств (550 млн евро) достаточно, чтобы Украина вместе с ЕБРР и странами-донорами завершила проектно-сметный документ по чернобыльским проектам и было начато строительство. В. Балога подчеркнул, что это строительство завершится в 2015 г. (*Минпром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>)*. – 2011. – 26.04).

ПОЛІТИКА

Президент России Д. Медведев прибыл в Украину для участия в мероприятиях в связи с 25-летием Чернобыльской катастрофы. Как сообщил представитель Администрации Президента Украины, Д. Медведев планирует посетить ЧАЭС, возложить цветы к мемориальному знаку погибшим в результате аварии. Кроме того, он намерен принять участие в панихиде по погибшим, которую проведет глава РПЦ патриарх Кирилл. Д. Медведев совместно с Президентом Украины В. Януковичем сделает заявление для прессы (*Перший Діловий Телеканал (<http://fbc.net.ua>)*. – 2011. – 26.04).

***

Лідер партії «Батьківщина», екс-прем'єр-міністр Ю. Тимошенко вимагає від Кабінету Міністрів відкликати законопроект «Про гарантії держави щодо виконання рішень суду», наслідком прийняття якого для окремих категорій громадян буде скасовано соціальні пільги.

Ю. Тимошенко повідомила, що поданий Кабміном на розгляд парламенту законопроект було розроблено за рекомендаціями Європейського суду з прав людини після розгляду ним позовів українських громадян до держави Україна.

«Люди, які знедолені, які сьогодні не отримують від цієї влади, те, що передбачено законом, звернулися до судів, в тому числі до Європейського суду, і отримали позитивне рішення. І цей закон нібито – на виконання позитивних рішень, але скасовуючи пільги. Це є тільки один з прикладів, як підміняються поняття. Те ж саме робиться, коли встановлюються пам'ятники Сталіну – відволікають увагу людей від справжньої біди, розрухи, від справжнього приниження», – резюмувала Ю. Тимошенко (*Сайт БЮТ (www.beut.com.ua). – 2011. – 22.04.*)

***

Лідер політичної партії «Фронт змін» А. Яценюк закликав Президента України ветувати ухвалений парламентською більшістю закон, яким вона зобов'язала вивішувати разом із державним українським прапором червоний прапор на 9 травня.

Лідер «Фронту змін» підкреслив, що владі потрібні такі теми для відволікання уваги від провалу в економічній політиці держави і відсутності реальних реформ: «Протягом останнього року реалізується новий сценарій: спочатку відмовились від самостійної безпекової політики, оголосивши про незрозумілий позаблоковий статус, потім почали знищувати українську мову, культуру, школи, переписувати українську історію, тепер кажуть, що будемо вступати, не вступаючи, у Митний союз, а в найближчому майбутньому, за словами прем'єр-міністра Росії В. Путіна, – ще й переведемо українську гривню в російські рублі» (*Фронт Змін. Ініціатива Арсенія Яценюка (http://frontzmin.org.ua). – 2011. – 22.04.*)

***

Генеральну прокурату не цікавить позиція Європейського Союзу щодо газових угод між Україною та Росією. Про це заявив заступник голови партії «Батьківщина» Г. Немиря у перерві під час його допиту в ГПУ у справі про перевищення повноважень екс-прем'єр-міністром Ю. Тимошенко при укладанні газових контрактів з Росією у 2009 р.

«Після того як я надав свідчення щодо позиції Президента Європейської комісії Ж. М. Баррозу, Єврокомісара з енергетики А. Пібалгса, провідних

європейських експертів у газовій сфері щодо цих газових домовленостей та ролі «РосУкрЕнерго», слідчий заявив, що Україну не цікавить позиція ЄС щодо цього», – сказав Г. Немиря.

«Це виглядає особливо дивно після заяв влади про пріоритет європейської інтеграції для України», – додав він.

«Таким чином очевидним є те, що ця справа проти Ю. Тимошенко є політично вмотивованою. Її метою є не встановлення істини – а лише тиск на опозицію», – наголосив заступник голови партії «Батьківщина» (*Сайт БЮТ* (www.birut.com.ua). – 2011. – 22.04).

***

Генеральная прокуратура Украины завершила расследование уголовного дела в отношении экс-президента Украины Л. Кучмы. Об этом заявила представитель интересов М. Гонгадзе В. Теличенко.

По словам адвоката, потерпевшая сторона приглашается 26 апреля на 15:00 в Генпрокуратуру для ознакомления с материалами дела. В. Теличенко подчеркнула, что в рамках расследования «дела Гонгадзе» Генпрокуратура не возбуждала больше никаких дел (*Минпром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 26.04).

***

С учетом предыдущих судебных решений по искам Генеральной прокуратуры упразднены незаконные решения Киевского городского совета о передаче обслуживающим кооперативам свыше 1040 га земель природно-заповедного и историко-культурного назначения стоимостью свыше 1,4 млрд грн, информирует пресс-служба ГПУ. Как сообщается, по результатам проведенной ведомством проверки были установлены многочисленные нарушения требований действующего законодательства при получении в 2007 г. обслуживающим кооперативом «Житлобуд» земельного участка, расположенного в Голосеевском районе столицы, площадью свыше 86 га.

Так, решением Киевсовета от 1 октября 2007 г. вопреки требованиям Земельного и Жилищного кодексов, Закона «Об охране культурного наследия» передано указанному кооперативу безвозмездно в частную собственность для строительства жилья земли историко-культурного назначения площадью 86,63 га. При этом его основателями были лишь четыре физических лица, которые не нуждались в улучшении жилищных условий. В дальнейшем указанный кооператив передал земельный участок, который был предоставлен ему в частную собственность, в уставный фонд других обществ.

Учитывая нарушения действующего законодательства, допущенные при предоставлении земельного участка и создании указанного кооператива, ГПУ в Хозяйственный суд столицы предъявлен иск, который 22 апреля 2011 г. был удовлетворен. Признаны недействительными решение Киевсовета,

государственные акты на землю и признано отсутствие у указанного кооператива и последующих приобретателей права собственности на этот земельный участок (*Минпром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 26.04.*).

***

В связи со строительством железнодорожно-автомобильного мостового перехода через Днепр с 26 апреля по 3 мая на Надднепрянском шоссе Киева будет частично ограничено движение транспорта. Об этом сообщает пресс-служба Киевской городской государственной администрации.

В частности, движение автотранспорта будет полностью ограничено в каждом направлении на Надднепрянском шоссе с 22:00 26 апреля до 6:00 27 апреля, а также с 28 апреля по 3 мая с 22:00 до 6:00.

Вместе с тем частично будет ограничено движение транспорта на Надднепрянском шоссе круглосуточно с 22:00 27 апреля до 23:00 29 апреля в направлении движения от Южного мостового перехода к мосту им. Патона, а также круглосуточно с 24:00 30 апреля до 23:00 2 мая в направлении движения от моста им. Патона до Южного мостового перехода.

Силами КП «Киевдорсервис» на участках проведения строительных работ установлены соответствующие технические средства регулирования дорожного движения. Согласно разработанным временным схемам движения автотранспорта работники госавтоинспекции будут контролировать организацию движения всех видов транспорта в пределах зоны строительства (*Минпром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 26.04.*).

***

Президент Беларуси А. Лукашенко 26 апреля проведет в регионах своей страны, пострадавших от аварии на Чернобыльской АЭС. Об этом заявил руководитель пресс-службы главы Белорусского государства П. Легкий.

«В ближайшее время графиком главы государства не предусмотрена встреча с Президентами Украины и России», – отметил он и добавил, что 26 апреля А. Лукашенко продолжит поездку по пострадавшим от катастрофы на ЧАЭС белорусским районам.

В то же время на сайте президента Беларуси сообщается, что поездка А. Лукашенко по регионам Беларуси, пострадавшим от аварии на Чернобыльской станции, запланирована на 25 апреля.

Ранее посол Беларуси в Украине В. Величко сообщил, что А. Лукашенко намерен принять участие в мероприятиях по случаю 25-й годовщины Чернобыльской катастрофы, которые пройдут в апреле в Киеве (*Минпром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 26.04.*).

***

Партия УДАР (Украинский демократический альянс за реформы) преодолеет 5 % барьер на предстоящей парламентской гонке, если соответствующие изменения будут внесены в закон о выборах в Верховную Раду. Об этом лидер партии В. Кличко заявил на «5 канале» 22 апреля.

«На это указывает динамика, с которой развивается наша партия: год назад она была лишь зарегистрированная, и на местных выборах мы получили около 395 депутатов. Полгода назад наш рейтинг был 2,2 %, сейчас – по результатам опроса Центра Разумкова – 3,2 %. Если такая динамика сохранится, и мы не сбавим темпов работы, то я убежден, что партия преодолеет 5 % барьер на предстоящих парламентских выборах», – считает политик.

В. Кличко также отметил, что за несколько лет, проведенных в украинской политике, он хорошо знает, что именно необходимо менять в стране, и за что стоит бороться. «Без борьбы победы не бывает. Я не хочу быть “экспертом”, который сидит и рассказывает что хорошо, а что плохо, что можно делать, а чего нельзя. Я знаю, что успеха добивается только тот, кто борется», – сказал лидер УДАРа (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2011. – 26.04).

***

21 квітня в Києві відбулося засідання організаційного комітету з питань підготовки і проведення VI Форуму творчої та наукової інтелігенції держав-учасниць СНД, який заплановано провести в Україні цього року (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 21.04).

***

20 апреля в Симферополе состоялось заседание Круглого стола, посвященного проблемам федерализма и регионализма, специфике развития этих идей в Украине.

В рамках Круглого стола была призентована книга: В. Е. Григорьянц, С. С. Жильцов, А. В. Ишин, А. В. Мальгин «Федерализация Украины: к единству через разнообразие».

Книга посвящена анализу особенностей развития отдельных регионов Украины в историческом разрезе и на нынешнем этапе, истории формирования Украинского государства, современному этапу его развития, а также проблеме федерализма (*Информация СИАЗ*).

ЕКОНОМІКА

Банки можуть збільшити обсяги споживчого кредитування у 2011 р., мінімум, на 10 %. Про це заявили банкіри.

«Портфелі споживчого кредитування банків у 2011 р. будуть зростати, проте це зростання не буде значним – в цілому по системі не більше 10–15 %», – вважає перший заступник голови правління Промінвестбанку В. Юткін.

Більш високу динаміку цього показника очікує екс-перший заступник глави Секретаріату Президента О. Шлапак, який у 2003–2005 рр. обіймав посаду заступника голови Національного банку. «15–20 % по системі (можуть зрости обсяги споживчого кредитування в поточному році). Це ризиковано для системи, нам потрібно обов'язково приймати тут обмеження», – сказав він.

За оцінкою О. Шлапака, НБУ слід вжити заходи для обмеження темпів зростання портфеля споживчого кредитування.

«Ця гонка банків з бажанням прокредитувати хоч щось живе, звідси – прокредитувати купівлю побутової техніки, – це зашморг, яку ми на собі затягуємо», – сказав він.

Голова правління Райффайзен Банку Аваль В. Лавренчук вважає, що кредити населенню в гривні у 2011 р. можуть зрости на 18 %.

За його оцінкою, динамічне зростання споживчих кредитів не несе в собі загрозу макроекономічній стабільності. «Ні, не буде (нести ризики для макроекономічної стабільності). По-перше, це гармонізовано із зростанням фінансового сектору: депозити збільшуються на 34 %, тому зростання гривневих кредитів на 18 % – тут немає диспропорції», – сказав банкір.

Голова правління Укрінбанку В. Клименко прогнозує більш високу динаміку зростання споживчого кредитування.

«Банки можуть збільшити обсяги споживчого кредитування в цьому році на 20–30 %. Після помилок 2008–2009 рр. божевільної видачі кредитів вже не буде, тоді була гонка, зараз цього не буде, банки навчені гірким досвідом», – сказав він (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 26.04.*)

***

ВАТ «Укртелеком» у січні – березні 2011 р. збільшив чистий збиток порівняно з аналогічним періодом минулого року в 5,5 раза, – до 200,23 млн грн.

Про це йдеться у квартальному звіті, оприлюдненому в системі розкриття інформації Держкомісії з цінних паперів та фондового ринку 26 квітня.

При цьому чистий дохід монополії скоротився на 2,7 % – до 1,631 млн грн.

Відповідно до документа, «Укртелеком» також у I кварталі 2011 р. зменшив валовий прибуток на 28,1 % – до 236,9 млн грн., отримавши операційний збиток 101,56 млн грн порівняно з операційним прибутком 42,3 млн грн у I кварталі 2010 р. (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 26.04.*)

***

Компанія Ostchem Д. Фірташа продає газ, що імпортується із Середньої Азії, тільки підприємствам, що належать йому. Про це заявив генеральний директор Ostchem Ukraine О. Халін.

«Тут хоч би свої потреби забезпечити. Адже ми запускаємо всі великі і велики обсяги виробництва на своїх підприємствах», – зазначив менеджер.

Утім, за його словами, підприємствам поки що імпортованого газу вистачає. О. Халін також відмовився розкривати компанію, у якої Ostchem купує газ у Середній Азії, відзначивши, що його структура готова придбати його у будь-якої структури.

Як відомо, Ostchem закуповує газ і транспортує до українського кордону, звідки його імпортують безпосередньо самі заводи. За даними Інституту енергетичних досліджень, ця ціна становить 230–250 дол. за 1 тис. куб. м (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 26.04.*)

***

Європейська бізнес асоціація (ЄБА) закликає Президента ветувати проект закону, що обмежує експорт зернових. Про це йдеться в листі асоціації.

Проект відповідного закону № 8324 «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення державної підтримки розвитку сільського господарства» Верховна Рада ухвалила в цілому 7 квітня 2011 р. та направила на підпис Президенту України.

Документом вносяться зміни до законів, якими Кабінету Міністрів надаються права прийняття рішень щодо розподілу квот на експорт та імпорт зерна та продуктів його переробки шляхом їх продажу на аукціонах та визначення порядку такого продажу.

У своєму листі Європейська бізнес асоціація звертає увагу на відсутність об'єктивних підстав для обмеження експорту зерна, адже залишків зерна на сьогодні достатньо.

Це підтверджується статистичними даними Балансу попиту та пропозиції зерна, підготовленого Міністерством економічного розвитку та торгівлі та Міністерством аграрної політики та продовольства на цей маркетинговий рік.

Європейська бізнес асоціація, зважаючи на викладене вище, просить Президента ветувати прийнятий Радою проект закону та не допустити запровадження додаткових обмежень на експорт зерна.

Також ЄБА звертається до уряду з проханням не вводити обмежувальних заходів та забезпечити вільний експорт зерна принаймні до завершення поточного сезону (1 липня 2011 р.) та надати бізнес-спільноті гарантії щодо рівності й прозорості регулювання ринку на наступні сезони (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 26.04.*)

***

У зв'язку з наслідками землетрусу в Японії, з кінця літа в Україні очікуються проблеми з поставками автомобілів деяких японських брендів. Про це повідомив менеджер з маркетингу компанії Subaru України О. Давиденко,

Він вважає, що черги на автомобілі марки Subaru можуть виникнути в кінці літа – на початку осені.

Приблизно в цей же період часу проблеми з наявністю автомобілів почнуться у Mazda і Suzuki.

За словами генерального директора ДП «АВТО Інтернешнл», офіційного імпортера автомобілів Mazda і Suzuki в Україні, О. Дуніної, брак автомобілів Mazda і Suzuki очікується на початку осені.

При цьому О. Дуніна запевнила, що проблеми з браком автомобілів матимуть тимчасовий і не масовий характер.

У компанії Honda і Toyota не змогли сказати про можливі проблеми з поставками автомобілів.

«Як саме ситуація в Японії позначиться на Україну, ми поки не готові сказати. Зараз йде оцінка впливу», – сказала менеджер з піару компанії Honda Ukraine О. Чеженко. Більш оптимістичні імпортери Mitsubishi і Nissan.

Директор департаменту маркетингу та реклами компанії «Торговий дім – НІКО», офіційного імпортера Mitsubishi Motors в Україні Я. Вовк відзначив, що ситуація з постачанням запасних частин, комплектуючих продовжує поліпшуватися (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 26.04.*)

***

Частка простроченої заборгованості за кредитами в Україні в березні 2011 р. скоротилася на 0,16 % пункту – до 11,02 % загальної суми виданих кредитів. Про це йдеться в повідомленні на веб-сайті Національного банку України.

Водночас, зазначається у повідомленні, в абсолютному вираженні обсяг простроченої кредитної заборгованості за березень збільшився на 0,24 %, або на 209 млн грн, – до 85,581 млрд грн на тлі зростання загального обсягу наданих кредитів на 1,67 %, або на 12,772 млрд грн, – до 776,574 млрд грн.

За січень – березень обсяг простроченої кредитної заборгованості зріс на 0,86 %, або на 730 млн грн, а обсяг наданих кредитів – на 2,85 %, або на 21,544 млрд грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 22.04.*)